EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 17.2.2025.
COM(2025) 44 final

2025/0025 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz lēmumu, kuru pieņēmuši Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem dalībnieki

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem ESAO Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("Vienošanās") III pielikuma "Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem" dalībnieku sanāksmēs attiecībā uz Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem ("Gaisa kuģu nozares vienošanās" jeb "*ASU*") grozījumiem

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem un Gaisa kuģu nozares vienošanās

Vienošanās ir džentlmeņu vienošanās starp Savienību, ASV, Kanādu, Japānu, Koreju, Norvēģiju, Šveici, Austrāliju, Jaunzēlandi, Turciju un Apvienoto Karalisti ("dalībnieki"), kas nodrošina pamata noteikumus oficiāli atbalstītu kredītu sakārtotai izmantošanai. Praksē tas nozīmē, ka starp dalībniekiem tiek radīti vienlīdzīgi konkurences apstākļi (kuros konkurenci nosaka eksportējamo preču un pakalpojumu kvalitāte un cena, nevis paredzētie finanšu noteikumi) un vienlaikus notiek darbs ar mērķi likvidēt subsīdijas un tirdzniecības kropļojumus, kas saistīti ar oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem. Vienošanās stājās spēkā 1978. gada aprīlī un ir beztermiņa, un tā nav ESAO tiesību akts[1], lai gan ESAO sekretariāts sniedz atbalstu tās īstenošanai.

Daži Vienošanās noteikumi attiecas uz konkrētu nozari un ir sīkāk izstrādāti Vienošanās nozariskajos pielikumos (tā sauktajās "nozares vienošanās") *ASU* ir patstāvīgs un ar civilās aviācijas gaisa kuģiem saistīts oficiāli atbalstītu eksporta kredītu nolīgums. Tas darbojas neatkarīgi no Vienošanās.

ASU pārzina tās dalībnieki: Amerikas Savienotās Valstis, Apvienotā Karaliste, Austrālija, Brazīlija, Eiropas Savienība, Japāna, Jaunzēlande, Kanāda, Koreja, Norvēģija un Šveice.

ASU tiek regulāri atjaunināta, ņemot vērā finanšu tirgus un rīcībpolitikas izmaiņas, kas ietekmē oficiāli atbalstītu eksporta kredītu piešķiršanu. *ASU* ir transponēta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulu (ES) Nr. 1233/2011[2] un tādējādi ir Savienībā juridiski saistoša. Ievērojot minētās regulas 2. pantu, pārskatītie Vienošanās noteikumi ES tiesību aktos tiek iestrādāti ar deleģētajiem aktiem.

2.2. Gaisa kuģu nozares vienošanās dalībnieki un lēmumu pieņemšana

Sanāksmēs ar *ASU* dalībniekiem, kā arī rakstiskajās procedūrās, kurās *ASU* dalībnieki pieņem lēmumus, Savienību pārstāv Eiropas Komisija. Lēmumus par visiem Vienošanās grozījumiem pieņem, pamatojoties uz konsensu.

2.3. Paredzētais *ASU* dalībnieku akts

ASU uzmanības centrā ir eksporta kredīti, kas saistīti ar civilās aviācijas gaisa kuģu eksportu, tomēr dalībnieki uz *ASU* pamata arī sniedz atbalstu darījumiem, kuros ietilpst apkopes un citu pakalpojumu sniegšana, kā arī rezerves daļu un dzinēju komplektu eksports. Taču gadu gaitā ar *ASU* saistītā prakse ir atklājusi neskaidrības noteikumu piemērošanā šāda veida

---

[1] Definēts ESAO konvencijas 5. pantā.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1233/2011 (2011. gada 16. novembris) par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK (OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp.).

darījumiem. Tāpēc ierosināts *ASU* dokumentā iekļaut īpašus noteikumus attiecībā uz apkopes un pakalpojumu līgumiem, kā arī rezerves daļām un dzinēju komplektiem (saistītiem ar *ASU* aptvertajiem gaisa kuģiem). Minēto darījumu gadījumā noteikumi panāktu *ASU* noteikumu saskanīgu piemērošanu un interpretāciju, kas sekmētu vienlīdzīgākus konkurences apstākļus.

Proti, noteikumi:

- dotu iespēju atvēlēt ilgāku atmaksas termiņu, ja darījumu vērtība pārsniedz zināmu līguma vērtību,
- samazinātu minimālo pirmo iemaksu, kas ir 30 % no eksporta līguma vērtības, līdz 15 % un
- pielāgotu kreditēšanas termiņa sākuma definīciju (kurā patlaban likts uzsvars uz brīdi, kad pircējs saņem pašu gaisa kuģi, nevis uz pakalpojumu dimensiju) tā, lai tiktu ņemti vērā parasti šādos līgumos ievērotie piegādes termiņi.

Kopš 2022. gada noris *ASU* dalībnieku diskusijas par minēto noteikumu pievienošanu, un rezultāts gaidāms 2025. gada pirmajā ceturksnī.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Ierosinātā Savienības nostāja būtu atbalstīt *ASU* teksta izmaiņas, ko izdara attiecībā uz atbalstu, ko sniedz apkopes un pakalpojumu līgumiem, rezerves daļām un dzinēju komplektiem, kuri saistīti ar *ASU* aptvertajiem gaisa kuģiem. Jaunie īpašie noteikumi palīdzētu panākt saskanīgu *ASU* piemērošanu minētajiem darījumiem un starp *ASU* dalībniekiem uzlabotu vienlīdzīgos konkurences apstākļus.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka *"nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".*

Jēdziens *"lēmumi ar juridiskām sekām"* ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas *"var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"*[3].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētais akts var būtiski ietekmēt ES tiesību aktu saturu, proti, Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulu (ES) Nr. 1233/2011 par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK. Proti, regulas 1. pantā noteikts: *"Savienībā piemēro pamatnostādnes, kas ietvertas Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("vienošanās"). Vienošanās teksts ir iekļauts šīs regulas pielikumā."* Tikpat svarīgs ir regulas 2. pants, kurā noteikts: *"Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 3. pantu, lai grozītu*

[3] Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

II pielikumu atbilstīgi pamatnostādņu grozījumiem, par kuriem vienojušies Vienošanās dalībnieki." Tas attiecas arī uz Vienošanās pielikumu, tādu kā *ASU*, grozījumiem.

Tādēļ ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā tiesību akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz eksporta kredītiem, kuri ir kopējās tirdzniecības politikas darbības jomā. Tādēļ ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 207. pants.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 207. panta 4. punkta pirmajai daļai saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

5. PAREDZĒTĀ AKTA PUBLICĒŠANA

ASU dalībnieku aktu ir lietderīgi pēc pieņemšanas publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, tāpēc ka tas grozīs Vienošanos par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem, kura veido Regulas (ES) Nr. 1233/2011 II pielikumu.

2025/0025 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz lēmumu, kuru pieņēmuši Nozares vienošanās par eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem dalībnieki

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 4. punkta pirmo daļu saistībā ar tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1) Pamatnostādnes, kuras ietver Vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem ("Vienošanās"), kā arī Vienošanās III pielikumā "Nozares vienošanās par oficiāli atbalstītiem eksporta kredītiem civilās aviācijas gaisa kuģiem" ("Gaisa kuģu nozares vienošanās" ("*ASU*")) ietvertās pamatnostādnes ir transponētas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1233/2011[4] un tādējādi ir Savienībā juridiski saistošas.

2) Paredzētais lēmums par *ASU* grozījumu tiecas izstrādāt īpašus noteikumus, kuri attiecībā uz atbalstu, ko sniedz apkopes un pakalpojumu līgumiem un *ASU* dokumentā aptverto gaisa kuģu rezerves daļu un dzinēju komplektu eksportam, panāks juridisko noteiktību un starp *ASU* dalībniekiem uzlabos vienlīdzīgus konkurences apstākļus.

3) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1233/2011 2. pantu ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz *ASU* grozījumiem, jo paredzētais *ASU* dalībnieku lēmums būs saistošs Savienībai un var būtiski ietekmēt Savienības tiesību aktu saturu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas jāieņem Savienības vārdā, ir atbalstīt *ASU* dalībnieku lēmumu grozīt *ASU*, lai atbilstoši šā lēmuma pielikumam izstrādātu īpašus apkopes un pakalpojumu līgumu un rezerves daļu un dzinēju komplektu eksporta atbalsta noteikumus.

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1233/2011 (2011. gada 16. novembris) par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK (OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp.).

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs